

EchtNieuws

EchtNieuws is een uitgave van A en C Media B.V. met wekelijks 60 edities / 1e jaargang, week 28 / Woensdag 13 juli 2011

/ Nieuw
evenement:
Dancenight / 3

/ Communicantjes
in actie
voor Kika / 5

/ Eerste sjöttekalendar
voor
Evert Zits / 11

De rijke historie van abdij Lilbosch

DOOR MONIQUE LEURS

PEY

Veel mensen hebben misschien voor zichzelf een beeld gevormd bij wat er zich in een abdij afspeelt. Aangezien de meesten van hen zich nooit daadwerkelijk binnen abdijsmuren zullen begeven is het maar de vraag in hoeverre dit beeld juist is. Een gesprek met vader abt Malachias van abdij Lilbosch leert meer over het werkelijke verhaal achter de bewoners van de, op een abdij in Vaals na, enige abdij van Limburg: abdij Lilbosch in Pey. Het gebied Lilbosch lijkt tegenwoordig soms een toeristentrekpleister, maar eigenlijk betreft het een bijzonder stiltegebied.

Abdij Lilbosch is een soort enclave die buiten de omliggende parochies en het bisdom valt. De abdij heeft een eigen bestuursvorm waarin de abt de hoogste is. De abt moet ervoor zorgen dat het monnikenleven goed kan gedijen; hij moet mensen helpen met de juiste weg te vinden en te gaan. Hij is een soort vader van de gemeenschap. De abten van de diverse abdijen samen vormen het college van abten. Zij vallen rechtstreeks onder de paus.

De abdij in Lilbosch is ontstaan in 1883, toen een abdij in Valkenswaard overvol raakte en een deel van de monniken elders onderkomen moest zoeken; de Cisterciënser orde zelf bestaat al sinds 1098. "Het is een heel oude levenswijze, de oudste kloostervorm die er bestaat", vertelt abt Malachias. "We zijn erfenamen van de oudste woestijnmonniken die leefden in Jordanië, Israël, Syrië en Egypte. 'Abdij' komt van het Aramees-Koptische

'abbas', dat (woestijn)vader betekent. En 'monnik' komt van het Griekse 'monos' dat 'alleen' of 'eenvormig' betekent; je vindt dat woord ook terug in bijvoorbeeld monotoon of monoloog. De woestijnmonniken waren maar met één ding bezig: in gebed de weg vrij maken naar God. Het is een christelijke vorm van geloofsbeleving die op kluisnaarsbasis is begonnen. Uiteindelijk zijn monniken samen gekomen in kleine groepen omdat dit makkelijker is dan alleen, maar alle kloosters stammen van die eerste woestijnmonniken af." De monniken van abdij Lilbosch behoren tot de Cisterciënser orde, beter bekend onder de volkse naam Trapisten orde.

Een woestijn is niet alleen anno 2011 maar zover bekend ook in het verre verleden niet aan de orde geweest in de regio waar abdij Lilbosch is gevestigd, maar het principe blijft gelijk. De monniken die er wonen leven dichterbij de rest van de bevolking dan de woestijnmonniken deden, maar in de rust achter de abdijsmuren vormen zij een kleine afgezonderdheid. Daar kunnen ze hun eigen eenzaamheid die onderdeel uitmaakt van hun leefwijze bouwen. "Het gaat ons daarbij niet om het mijden van jullie, we keren ons niet tegen de mensen buiten de muren." legt abt Malachias uit. "Het is juist een bewuste keuze om aandachtiger de weg naar binnen toe, naar God, te kunnen maken."

Gasten

Op de plek waar nu abdij Lilbosch staat, stond toen de eerste monniken er kwamen in 1883 een hoeve die al de naam Lilbosch droeg. De monniken

Vader abt Malachias voor abdij Lilbosch.

kochten tevens een naastgelegen stuk moerassig gebied op. Dit maakte ze tot landbouwbedrijf en vervolgens bouwden zij in fasen het gastenhuis en de abdij erbij. "Het voor-aanzicht betreft globaal nog steeds het oorspronkelijke gebouw. In de jaren na de Tweede Wereldoorlog is de abdij die flink beschadigd was, gedeeltelijk opnieuw opgebouwd onder leiding van architectenbureau Boosten. Bij monniken die zich bewust terugtrekken van de rest van de maatschappij denk je misschien niet meteen aan veel gasten. Toch zijn de acht bedden die het gastenverblijf telt vrij veel in gebruik. Hoewel de abdij op zich geen gemengde

gemeenschap kent en hier alleen mannen verblijven, zijn in het gastenverblijf ook vrouwelijke gasten welkom. De gasten komen er uiteraard niet voor een luxe vakantie. Abt Malachias: "Vroeger kwamen er pelgrims en reizigers op doortocht. Nu wordt er gebruik van gemaakt door mensen die rust zoeken of de kans op bezinning; mensen die behoefte hebben aan een korte tijd begeleiding, een moment van verdieping. Zo kunnen ze kort proeven aan het leven dat wij hier voeren."

Drie pijlers

Het leven van de veertien monniken die lid zijn van de gemeenschap in abdij Lil-

bosch telt drie pijlers: het gemeenschappelijke gebed, ook wel getijdengebed, de persoonlijke meditatie en geestelijke lezing, en arbeid. Om 4.30 uur 's morgens wordt begonnen met de metten, het nachtoffice. In totaal zijn er op een dag vijf gezamenlijke gebedsmomenten, waaronder een eucharistieviering. Om 20.30 uur wordt de dag afgesloten met het laatste gezamenlijke gebed. Aan de persoonlijke en geestelijke lezing kan iedereen op zijn eigen manier invulling geven op de eigen kamer, in een meditatiekamer, of in de abdijs-tuin. Naast het gebed moeten de monniken hoewel ze de abdij niet verlaten toch ook

gewoon aan het werk. Dat betreft onder meer taken in huis zoals de huishouding en de boekhouding. Daarnaast is er een hoop arbeid te verrichten: in de moestuin/boomgaard, op de akker, bij de Livar-varkens en het maken likeur. "Dit alles gebeurt in stille beslotenheid. Net als de monniken vroeger die alleen waren in de woestijn zijn wij hier weinig spraakzaam. Natuurlijk spreken wij wel tegen gasten, maar stilte is hier de gewone levenssfeer." In vroeger tijden spraken de monniken zelfs niet, maar gebruikten ze gebarentaal. "Maar dit was geen garantie voor stilte. Als je heel druk gebaren aan het maken bent, ben je nog steeds onrustig. Een paar woorden spreken brengt dan meer rust."

De monniken hebben geen eigen inkomsten of bezittingen. "Alles dat je krijgt vervalt aan de abdij, die zorgt voor de eerste levensvoorwaarden van haar leden. De abdij wil haar goederen en eigendommen zó beheren, dat hier monnikenleven mogelijk is, nu en in de toekomst.

Lees verder op pagina 7.

Aanleveren redactie

Artikelen en foto's voor plaatsing in Weekblad Echt Nieuws dienen uitsluitend via e-mail aangeleverd te worden.

Dit geldt ook voor nieuws-tips, zoals een lezer met een bijzondere hobby.

Artikelen moeten gestuurd worden als word-document, foto's als jpg-bestand.

Het e-mail adres is: redactieechtnieuw@aecnmedia.nl

Inleveren kopij: Vrijdag tot 13.00 uur

In verband met de vakantie komt er in week 30 en 32 geen EchtNieuws uit.

Anytime Fitness\Susteren

ZIE
PAGINA 3

Marktstraat 2a,
6114 HS Susteren
Tel: 085 - 77 39 925
Susteren@anytimefitness.nl

www.anytimefitness.nl

Rommelmart Slekker Boys

SLEK - Voetbalvereniging Slekker Boys houdt zaterdag 16 juli haar jaarlijkse rommelmarkt. Net zoals voorgaande jaren zal het terrein rond de kantine aan de Hoogstraat in Slekt-Echt worden omgetoverd in een gezellige markt. Wie op zoek is naar die ene mooie lamp of dat bijzondere vaasje is welkom tussen 13 en 17 uur. De toegang is gratis. Op het terras kan ook nog worden genoten van een lekker bakje koffie of een koel pilsje.

Vervolg van de voorpagina

Kiezen voor Lilbosch

PEY

Abt Malachias studeerde theologie in Utrecht, waar hij in aanraking kwam met kloosterleven. •Daar werden mijn verwachtingen over het monnikenleven gewekt en gevoed. Uiteindelijk kwam hij zelf in 1982 in abdij Lilbosch. In 2008 werd hij er overste en sinds 2009 is hij abt. De abt geeft monniken die intreden een naam. Malachias, de kloosternaam die hij bij zijn intrede ontving, was een heilige in Ierland rond 1150, binnen de orde is hij een bekende heilige. •Met de nieuwe naam en het afstand doen van eerdere eigen bezittingen, kun je echt een nieuw begin maken, ongeacht je verleden. Of je rijk of arm was, hoog of laag in aanzien doet er niet meer toe. Je krijgt nieuwe kleren en bent gelijk. Door de nieuwe naam weten mensen ook weinig over je verleden en krijg je echt de kans op een nieuw leven. Je wordt niet meer beoordeeld op eventuele fouten

eerstegraads familie (ouders en broers en/of zussen).

•We kennen hier geen overplaatsingen. Je blijft waar je intreedt. Dit komt terug in de stabiliteitsgelofte die je aflegt. Deze is bedoeld om oorzaken van problemen niet altijd buiten jezelf te zoeken. Ongeacht de omstandigheden moet je een weg vinden om met de situatie om te kunnen gaan. Je kunt dus niet na een paar jaar als het je even tegenzit besluiten om te kijken of elders de abt misschien aardiger is. Aan deze keuze voor het leven gaat wel een lange fase vooraf. De inwijding vindt plaats in diverse fasen. Pas na vijf jaar wordt er gestemd door de overige monniken of zij vinden dat je thuishoort in de abdij en bepaal je ook zelf of je bereid bent de gelofte af te leggen. •Als je de gelofte (professie genoemd) aflegt, houdt dat in, dat je onverkort en onvoorwaardelijk de rest van je leven hiervoor kiest. Juist door

De voorzijde van Abdy Lilbosch.

delbare leeftijd is en er van directe vergrijzing dus geen sprake is, is de aanwas wel een probleem. Abt Malachias: •Naarmate de kerk meer buiten de samenleving is komen te staan, is ook de abdij buiten het beeld van de samenleving geraakt. Dat er monnikenleven bestaat, en nog vitaal bestaat zoals hier bij ons in Lilbosch, en dus een echte levensmogelijkheid is: dat wordt steeds minder geweten.

Oorlogsbunker en Mariakapel

Tijdens de oorlog werden de monniken verdreven door de Duitsers. Er was destijds een grote school in Lilbosch, die nu gebruikt werd door Duitse jeugd, en van een grote oorlogsbunker werd voorzien. •Jarenlang is deze onderkomen geraakt na de oorlog. In 1998 is deze door de toenmalige abt weer opengelegd. We wilden dit niet alleen als monument, als een soort museumfunctie gebruiken, maar er ook een actuele zin aan mee-

geven. Daarom is de kapel er gekomen, vanwege het besef dat oorlog en vrede ook in eigen leven hier en nu, en in elders eigen hart beide samen voorkomen. Het gebruik van de oorlogsbunker juist als kapel maakt dat bewust. Het weerspiegelt iets van het leven zelf. De donkerheid van de oorlog en de openheid en het licht van vrede is iets waar mensen zelf voor moeten kiezen. De keuze om open te worden en iets te veranderen ligt altijd bij jezelf.

Boerderij en abdijswinkel

•De boerderij van abdij Lilbosch is de enige abdijswinkel die nog bestaat in ons taalgebied, vertelt abt Malachias. •Er waren elders ofwel geen monniken genoeg om het draaiende te houden of er was onvoldoende winstgevendheid. Bij abdij Lilbosch wordt op ecologische wijze geboerd. Naast akkerbouw en natuurbeheer wordt er het Livar-varken gefokt, een traditioneel Limburgs ras. De vleesproducten die hiervan gemaakt worden zijn o.a. te koop in de eigen abdijswinkel. •De abdijswinkel hebben wij geopend om iets meer in beeld te komen. Het is als het ware een laagdrempelige achterdeur, omdat de voordeur hier lastig te vinden is. aldus abt Malachias. •We verkopen er producten die monniken, hier én in heel Europa, zelf gemaakt hebben of die religieus van aard zijn. Het gaat om ambachtelijke kleinschalige eerlijke producten. De abdijswinkel is woensdag en donderdag geopend van 13.30 tot 16.30 uur en vrijdag en zaterdag van 10 tot 12 en van 13 tot 16.30 uur.

•We boeren hier met veel zorg voor landschap en milieu. Er zijn dan ook veel soorten

planten en dieren die hier voorkomen. De bijzonderste is de ingekorven vleermuis, een zeer zeldzame soort. Zowat alle soorten kleinere zoogdieren komen hier voor. Hier wordt rekening mee gehouden bij het beheer van het gebied.

Rondleidingen Lilbosch

René Rutten, al lange tijd heel bekend met de monniken van de abdij, geeft rondleidingen over het gehele buitengebied

van Lilbosch. Dit wil zeggen dat hij zowel de oorlogsbunker met Maria-kapel, kloosterboerderij, boerderijwinkel en Livar-varkens behandelt (de abdij wordt daarbij niet intern bezocht). Abt Malachias: We laten het gebied graag zien, maar de abdij moet geen druk bezocht gebied worden, een stukje terughoudend is wel wenselijk.

Voor meer informatie over een rondleiding bel 0475-482523 of mail naar rjm.rutten@kpnplanet.nl.

De Mariakapel vormt een lichtpunt in de oorlogsbunker.

uit het verleden. Je breekt met het verleden en stapt hier een nieuw begin tegemoet. Dat nieuwe leven betekent ook een andere band met familie. Familie kan soms wel op bezoek komen in de abdij, maar de monniken zelf bezoeken familie alleen bij speciale aangelegenheden zoals rouw- en trouwdiensten van

moeilijkheden kun je daarbij een betere monnik worden. Door crisis en verwijdering ontstaat vaak juist nieuwe toenadering. Als je maar niet vlucht, maar volhoudt en er doorheen kruipt.

Hoewel de bewoning van abdij Lilbosch met de huidige veertien monniken van mid-

Livar-varkens die op Abdy Lilbosch gehouden worden.

Het door Lei Hannen ontworpen monument in Lilbosch ter herinnering aan de vliegtuigbemanningen van de geallieerde strijdkrachten die tijdens de Tweede Wereldoorlog in Echt-Susteren zijn neergestort.